



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **PROFI CREDIT Czech, a.s. (dříve Profireal, a.s.), IČ: 618 60 069**, se sídlem Praha 1, Jindřišská 24/941, zastoupen JUDr. Ervínem Perthenem, advokátem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Praha 2, Štěpánská 15, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce č. j. 9923/2600/05/2006/2007/Be/Št ze dne 15. 1. 2007,

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou dne 15. 3. 2007 domáhal zrušení rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce č. j. 9923/2600/05/2006/2007/Be/Št ze dne 15. 1. 2007, kterým k jeho odvolání bylo změněno rozhodnutí České obchodní inspekce, Královéhradecký a Pardubický inspektorát, č. j. R 64 0037 2606.1 ze dne 9. 10. 2006, a to tak, že

„Společnosti Profireal, a.s., pro naplnění skutkové podstaty ustanovení § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění, kterého se společnost dopustila tím, že v úvěrových smlouvách č. 81892/04176, č. 81681/09136, č. 82118ú06191, č. 76294/02154, č. 76450/04010, č. 75486/06021, č. 75750/03176 a č. 74963ú01230 a smlouvách č. 9100003958, č. 9100002386, č. 9100000091, č. 9100014533, č. 9100001947, č. 9100009413 a č. 9100014531, porušila podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru, a to povinnosti z ustanovení § 4 odst. 2 písm. a), c) a d) citovaného

zákona, protože ve vyjmenovaných smlouvách nebyla hodnota RPNS vypočtena způsobem stanoveným v příloze k citovanému zákonu, spotřebitel nebyl řádně seznámen s hodnotou RPNS, smlouvy neobsahovaly v den jejich uzavření přesné časové rozvržení splátek a neobsahovaly stanovení platby smluvní odměny z hlediska její výše ode dne uzavření smlouvy do dne, kdy se nedílnou součástí smluv stalo tzv. Oznámení věřitele, se ukládá pokuta ve výši 700.000 Kč.

Žalobce byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu tím, že v konkrétně vymezených úvěrových smlouvách porušil podmínky stanovené zvláštním právním předpisem [ust. § 4 odst. 2 písm. a), c) a d) zákona o spotřebitelském úvěru], neboť v těchto smlouvách nebyla hodnota roční procentní sazby nákladů RPSN vypočtena v souladu se způsobem stanoveným v příloze k zákonu č. 321/2001 Sb., smlouvy neobsahovaly v den jejich uzavření přesné časové rozvržení splátek a neobsahovaly platby smluvní odměny z hlediska její výše od dne uzavření smlouvy do dne, kdy se nedílnou součástí smlouvy stalo tzv. Oznámení věřitele. Žalobci byla prvostupňovým rozhodnutím rovněž uložena povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 2.500,- Kč. Toto rozhodnutí bylo v odvolacím řízení změněno tak, že byla paušální částka nákladů řízení snížena na 1.000,- Kč.

Vydání žalobou napadeného rozhodnutí předcházelo řízení, v němž správní orgán I. stupně vydal dne 24. 4. 2006 dvě rozhodnutí, a to rozhodnutí č. j. R 64 0036 2606, jímž žalobci uložil pokutu 300.000,- Kč za pochybení týkající se smluv druhé kategorie, a rozhodnutí č. j. R 64 0037 2606, jímž žalobci uložil pokutu 700.000,- Kč za pochybení týkající se smluv první a druhé kategorie. Rozhodnutím č. j. 4731.1/2600/2006/Be/ŠT ze dne 2. 8. 2006 žalovaná zrušila rozhodnutí č. j. R 64 0036 2606 a řízení zastavila; rozhodnutím č. j. 4731.2/2600/2006/Be/ŠT z téhož dne žalovaná zrušila rozhodnutí č. j. R 64 0037 2606 a věc vrátila správnímu orgánu I. stupně k novému řízení. V tomto novém řízení správní orgán I. stupně rozhodnutím č. j. R 64 0037 2606.1 ze dne 9. 10. 2006 žalobci za pochybení týkající se smluv první a druhé kategorie opětovně uložil pokutu 700.000,- Kč. Toto rozhodnutí bylo v odvolacím řízení změněno nyní žalobou napadeným rozhodnutím.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 24.5.2007 navrhl žalobu zamítnout s tím, že odkázal na odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 15. 1. 2007.

Žalobce napadl rozhodnutí žalované v celém rozsahu a navrhl, aby soud zrušil rovněž předcházející prvoinstanční správní rozhodnutí, eventuálně navrhl upuštění od uložené sankce či její snížení. Konkrétně uvedl, že předmětné smlouvy byly uzavírány s klienty žalobce, kteří nesplňovali definiční znak spotřebitele podle ust. § 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, resp. tyto smlouvy spadají do výluky podle ust. § 1 odst. 2 písm. a) tohoto zákona. Správní orgány žalobcem navržený výslech externích spolupracovníků žalobce k prokázání této jeho námitky neprovedly, neboť vyšly pouze z tvrzení žalobce, že tyto smlouvy podléhají režimu zákona o spotřebitelském úvěru. Neprovedením těchto výsledků tak byla oslabena vypovídací hodnota celého dokazování ve správním řízení, což jako nepřípustné označil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku publikovaném pod č. 847/2006 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na internetové stránce www.nssoud.cz); stejně tak na souzený případ dopadá náleznost Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 98/03 ze dne 6. 1. 2004. Podstatným tak bylo posouzení, zda tyto smlouvy spadají pod režim zákona o

spotřebitelském úvěru, a nebylo tak možné vycházet pouze ze skutečnosti, že jako takové je předložil žalobce. V interpretační rovině žalobce poukázal na skutečnost, že výkladové postupy ohledně základních zásad správního trestání se vztahují i na správní delikty, ač se formálně jedná o posuzování přestupků.

Žalobce namítal, že o skutečnostech uvedených v § 4 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nebyli jeho klienti informováni, když správní orgány vycházely pouze z předpokladu, že tato informace mohla být toliko písemná. Pomíjí se tak obchodní praxe žalobce, kdy jeho pracovníci zpravidla vždy osobně navštívili budoucí klienty a veškeré detaily smluv s nimi probrali. Tato skutečnost nebyla vůbec v rámci správního řízení prokázána procesně korektním dokazováním, což zatěžuje řízení i rozhodnutí samotné podstatnou vadou. Žalobce upozornil na ustálenou správní judikaturu týkající se dokazování ve správním řízení a povahu unesení tzv. důkazního břemene v oblasti správního trestání. Ve správním řízení se podle názoru žalobce dokazování omezilo pouze na konstataci kontrolního protokolu, k důkazním návrhům žalobce vůbec přihlédnuto ve svém výsledku nebylo, aniž by správní orgány vypořádání těchto důkazních návrhů provedly v odůvodnění rozhodnutí. Žalobce nesouhlasil s tzv. teleologickým výkladem právní normy, které podle jeho názoru provedly správní orgány, neboť takový výklad nemůže založit delikt ní odpovědnost žalobce či vytvářet novou skutkovou podstatu správního deliktu.

Žalobce nesouhlasil s tím, jak byl seznámen s důkazem ohledně zjištěných hodnot RPSN, kdy mu správní orgán I. stupně pouze zaslal sjetinu patnácti zjištěných hodnot RPSN, aniž by reagoval na důkazní návrhy žalobce. Žalobce je dále toho názoru, že byl neoprávněně potrestán úhrnným trestem za pochybení ve smlouvách tzv. první a druhé kategorie, výše této sankce je nepřekoumatelná (v první části správního řízení byla žalobci uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč a 400.000,- Kč za jednotlivé zjištěné skutky, po kasačním rozhodnutí odvolacího správního orgánu byla uložena pokuta ve výši 700.000,- Kč za oba tyto skutky). V tom spatřuje i porušení zákazu tzv. litispendence – posuzovány byly dva skutky (smlouvy první a druhé kategorie), závažnější porušení zákona je v případě smluv druhé kategorie, proto měla být uložena pouze sankce ve výši 300.000,- Kč. Žalobce dále poukázal na to, že v době nabytí účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru byla i praxe správních úřadů nejednotná. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že nebyla vzata v úvahu jeho majetková situace. Napadl rovněž skutečnost, že správní rozhodování správních orgánů neodpovídá zásadám proporcionality a předvídatelnosti, neboť od účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru byla uložena sankce sedmáctkrát, nejvyšší sankce nepřekročila 60.000,- Kč.

Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 7Ca 76/2007 - 61 ze dne 22. 9. 2008 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Městský soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, že smlouvy obou kategorií jsou smlouvami o spotřebitelském úvěru, a v tvrzení žalobce neshledal žádné konkrétní námitky polemizující s argumenty žalované tento závěr dokládající. Žalobcovu námitku, že s podrobnostmi úvěrové smlouvy seznámili klienty jeho pracovníci ústně, soud shledal bezvýznamnou, neboť žalobce byl potrestán za to, že předmětné úvěrové smlouvy neobsahovaly zákonem vyžadované náležitosti, na čemž případné ústní seznámení nemohlo ničeho změnit. Městský soud dále konstatoval, že zmínka o účelu právní úpravy je v odůvodnění použita v argumentační rovině, kdy vysvětluje smysl dané právní normy, s čímž se soud ztotožnil, takový výklad však nebyl použit pro subsumpci zjištěné skutečnosti pod skutkovou podstatu. Městský soud upozornil na to, že žalobce opakovaně směřuje dokazování a právní posouzení: Pokud žalobce napadá matematické modely týkající se uvádění příslušných náležitostí, nejedná se o zjištění

skutkové, ale o právní posouzení zjištěného skutkového stavu. K právnímu posouzení se přitom žádné dokazování neprovádí a provádět nemůže. Městský soud v postupu správních orgánů rovněž neshledal porušení zásady zákazu *reformationis in peius*, neboť napadeným rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve stejné výši jako prvostupňovým rozhodnutím, ani porušení zásady absorpce, neboť žalobce byl napadeným rozhodnutím potrestán za spáchání jediného skutku, tzn., že zde nejsou dvě trestní sazby, z nichž by jedna mohla absorbovat druhou. K námitce, že v souvislosti s likvidační výší udělené pokuty nebylo provedeno dokazování majetkové situace žalobce, Městský soud uvedl, že v každém konkrétním případě musí subjekt své poměry tvrdit a prokázat, neboť se jich dovolává. Správní úřad nemůže tyto skutečnosti zjišťovat sám, protože nemá jak. V tomto správním řízení žalobce vždy pouze obecně tvrdil, že nebyly zjišťovány jeho majetkové poměry, nijak však netvrdil ani nedoložil, že konkrétně uložená výše pokuty pro něj může být likvidační, ač mu tato výše pokuty již byla známa. K námitce, že výše pokuty neodpovídá pokutám uloženým v obdobných případech, Městský soud uvedl, že namítaná zásada nemůže být absolutní, neboť pokuta uložená v určité výši může být pro jeden subjekt zanedbatelná, avšak jiný pro subjekt likvidační. V daném rozhodování vždy musí hrát roli konkrétní okolnosti daného případu, neboť to je vůbec smysl celé aplikace obecné právní normy na konkrétní skutkový případ. Městský soud zdůraznil, že soudní přezkum ve správním soudnictví je ovládán zásadou dispoziční a je na žalobci, aby svá obecná tvrzení náležitě konkretizoval; to však žalobce ani v případě této námítky neučinil.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost a Nejvyšší správní soud napadený rozsudek rozsudkem č. j. 2 As 93/2008 - 115 ze dne 10. 4. 2009 zrušil jako nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť se Městský soud vůbec nevypořádal se dvěma stěžovatelskými námitkami. Městský soud se dle názoru Nejvyššího správního soudu nezabýval otázkou stanovení pokuty ve vztahu k předchozím zrušeným rozhodnutím České obchodní inspekce, tedy skutečností, zda správní orgán řádně užil správního uvážení, jestliže stěžovateli za porušení u smluv první a druhé kategorie uložil pokutu 700.000,- Kč, zatímco rozhodnutím č. j. 34 0036 2606 za pochybení ve vztahu ke smlouvám druhé kategorie (tedy pochybením podle správního orgánu závažnějším) uložil pouze 300.000,- Kč. Městský soud se dále nijak nevypořádal s námitkou, že žalovaná nezohlednila dobrou víru, s níž žalobce smlouvy uzavíral. Ostatní stížnostní námitky Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými, a ačkoli upozornil na dílčí nedostatky v odůvodnění rozhodnutí Městského soudu, nepovažoval je za natolik závažné, aby měly za následek nezákonnost jeho rozsudku.

Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 7Ca 76/2007 - 137 ze dne 29. 4. 2011 žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Důvodem nepřezkoumatelnosti bylo dle názoru Městského soudu užití správního uvážení při ukládání sankce takovým způsobem, jenž nevyvrátil žalobcovu námitku o nejednotné rozhodovací praxi správního orgánu při ukládání sankce. Městský soud zdůraznil, že úvaha o výši pokuty musí zohlednit skutečnost, že s žalobcem byla vedena dvě současně zahájená správní řízení, že žalobci byly uloženy dvě pokuty (jedna ve výši 700.000,- Kč, druhá ve výši 300.000,- Kč) a že následně bylo jedno z těchto řízení zastaveno. Městský soud byl toho názoru, že ačkoliv v posuzovaném případě nedošlo k porušení zásady litispendence (o témže skutku žalobce nebyla zahájena dvě řízení), bylo povinností žalované, zejména byly-li v obou řízeních hodnoceny identické smlouvy druhé kategorie a považuje-li porušení zákonných ustanovení ve vztahu ke smlouvám druhé kategorie za závažnější, aby výše pokuty posoudila také ve vztahu k zastavenému řízení, tzn., uvedla důvod, na základě kterého pokutu

ve výši 700.000,- Kč považuje za přiměřenou i po zastavení řízení o pokutě uložené ve výši 300.000,- Kč. Toto hodnocení je nezbytné vzhledem k vzájemné provázanosti obou řízení a bez uvedeného hodnocení výše pokuty neodpovídá konkrétním okolnostem posuzovaného případu. Městský soud naproti tomu potvrdil svůj dřívější závěr, že v dané věci nedošlo k porušení zásad absorpce a zákazu *reformationis in peius*, a důvodnou neshledal ani námitku, dle níž měla být při uložení sankce zohledněna dobrá víra, s níž žalobce uzavíral předmětné smlouvy. Případnou dobrou víru na straně žalobce Městský soud zohlednit nemohl, a to zejména vzhledem k tomu, že od účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru uplynula již doba dvou až tří let, tudíž měl žalobce dostatek času s touto normou se důkladně seznámit.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná kasační stížnost a Nejvyšší správní soud napadený rozsudek rozsudkem č. j. 2 As 85/2011 - 170 ze dne 21. 12. 2011 zrušil. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s argumentací žalované, že žalobou napadené rozhodnutí se dostatečně zabývá skutečností, že ve věci byla původně vydána dvě rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Závěr Městského soudu, že se žalovaná s touto skutečností v napadeném rozhodnutí nevypořádala, tudíž Nejvyšší správní soud považoval za nesprávný právní názor stran nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu. Otázkou, zda je předmětný závěr žalované správný či dostatečně odůvodněný, se Nejvyšší správní soud vzhledem k povaze vady rozsudku Městského soudu nezabýval, nýbrž toliko konstatoval, že rozhodnutí žalované není v uvedeném ohledu nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud proto rozsudek Městského soudu zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a zdůraznil, že v tomto řízení bude Městský soud v souladu s ust. § 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, vázán právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku.

Městský soud v Praze rozhodnul ve věci bez nařízení jednání, neboť zástupce ve svém vyjádření ze dne 30. 4. 2012 s takovým postupem výslovně souhlasil. Žalovaný správní orgán se k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního nevyjádřil.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji rozsudkem č. j. 7 Ca 76/2007-61 ze dne 22. září 2008 zamítnul.

Nicméně Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti žalobce a svým rozsudkem č. j. 2 As 93/2008-115 ze dne 10. dubna 2009 zrušil rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 76/2007-61 ze dne 22. září 2008 z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve vztahu k otázce stanovení výše pokuty.

Městský soud v Praze posléze svým rozsudkem č. j. 7 Ca 76/2007-137 ze dne 29. dubna 2001 napadené rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce, č. j. 9923/2600/05/2006/2007/Be/Št ze dne 15. 1. 2007, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Nicméně Nejvyšší správní soud tentokrátě vyhověl kasační stížnosti žalovaného správního orgánu a svým rozsudkem č. j. 2 As 85/2011-170 ze dne 21. prosince 2011 zrušil rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 76/2007-137 ze dne 29. dubna 2011, neboť napadený rozsudek dochází k nesprávnému závěru stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu. V rozsudku č. j. 2 As 85/2011-170 potom Nejvyšší správní soud stanovil, že Městský soud v Praze je vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) a pro další postup je tu i nadále v platnosti závazný právní názor vyslovený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2009, č. j. 2 As 93/2008 - 115, který zrušeným rozsudkem naplněn nebyl.

Podle § 1 odst. 2 písm. e) věta před středníkem zákona č. 321/2001 Sb. tento zákon nevztahuje na smlouvu, ve které je poskytován spotřebitelský úvěr na částku nižší než 5.000 Kč nebo vyšší než 800.000 Kč;

Podle § 4 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 321/2001 Sb. smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí obsahovat také

a) stanovení roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr způsobem uvedeným v příloze tohoto zákona,

c) stanovení maximální výše spotřebitelského úvěru, stanovení výše jednotlivých splátek, jejich počtu a přesného časového rozvržení,

d) stanovení jednotlivých plateb, včetně těch, které jsou uvedeny v § 2 písm. a) bodech 1 až 5, budou-li placeny spolu se spotřebitelským úvěrem; pokud jednotlivé platby nelze přesně stanovit, musí být uveden způsob jejich výpočtu,

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 93/2008-115 neobsahuje-li smlouva o poskytnutí spotřebitelského úvěru náležitosti dle § 4 odst. 2 zákona č. 321/2001 Sb. a jsou-li tyto náležitosti spotřebiteli sděleny až dodatečně po podpisu smlouvy, jde o nezákonný postup, neboť spotřebitel by nemohl než vzít tyto informace na vědomí.

Žalobce spatřoval nezákonnost napadeného rozhodnutí ve vnitřní rozpornosti odůvodnění výše pokuty, neboť tato v sobě odráží jednak částku 300.000 Kč připadající na pochybení u smluv druhé kategorie, jednak částku 400.000 Kč připadající na zbylá pochybení u smluv první kategorie, která však dle správního orgánu I. stupně představovala méně závažné provinění. Výše pokuty je tudíž dle názoru žalobce nepřezkoumatelná a nesmyslná. V souladu se zásadou zákazu *reformationis in peius* je tak nejvyšší přípustná sankce za nejzávažnější porušení zákona v případě smluv druhé kategorie 300.000 Kč, sankce za nejzávažnější delikt přitom subsumuje sankci za delikt méně závažný. Žalobce též namítl, že postup žalované by vedl k paradoxním důsledkům, kdy by pro žalobce bývalo bylo výhodnější se proti rozhodnutí č. j. R 64 0036 2606 ze dne 24. 4. 2006 neodvolat, neboť v důsledku použití absorpční zásady by mu již nemohl být uložen další trest.

Soud k této námitce předně uvádí, že zásada zákazu *reformationis in peius* (změny k horšímu) spočívá v tom, že orgán rozhodující o opravném prostředku nesmí zhoršit právní pozici toho, kdo opravný prostředek podal (§ 90 odst. 3 správního řádu). Prvostupňovým rozhodnutím, proti němuž bylo podáno odvolání, o němž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím, byl žalobce potrestán za pochybení vztahující se jak k smlouvám první, tak ke smlouvám druhé kategorie, a to pokutou ve výši 700.000 Kč. Žalovaná

v odvolacím řízení toto rozhodnutí v uvedeném ohledu nezměnila: nerozšířila okruh jednání, za něž byl žalobce potrestán, ani nezměnila trest žalobci uložený, a ostatně nezměnila ani právní kvalifikaci předmětného jednání žalobce; změna prvoinstančního rozhodnutí spočívala toliko ve snížení výše nákladů řízení, jejichž uhrazení bylo žalobci uloženo, z 2.500 Kč na 1.000 Kč. Ke zhoršení pozice žalobce v odvolacím řízení tedy v žádném ohledu nedošlo, tudíž nemůže být žalobou napadené rozhodnutí v rozporu se zákazem *reformationis in peius*. Na okraj soud poznamenává, že o zhoršení postavení žalobce nelze hovořit ani v souhrnném pohledu na obě prvoinstanční rozhodnutí, neboť jimi uložené pokuty dosahovaly v součtu výše 1.000.000,- Kč, zatímco v důsledku žalobcem podaných odvolání je žalobce povinen zaplatit jen pokutu ve výši 700.000 Kč.

Podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona o ČOI ředitel inspektorátu uloží kontrolované osobě, která nesplní opatření uložená podle tohoto zákona, pokutu až do výše 1,000.000 Kč. Za opakované porušení povinností v průběhu jednoho roku ode dne poslední kontroly lze uložit pokutu až do výše 2,000.000 Kč.

Pokud se žalobce domáhal uplatnění zásady absorpce při výměře sankce s tím, že by sankce za pochybení týkající se jedné kategorie smluv měla pohltnout sankci za pochybení týkající se druhé kategorie smluv, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou.

Rozlišení mezi pochybeními týkajícími se smluv první a druhé kategorie dávalo jistý smysl ve vztahu mezi oběma prvostupňovými rozhodnutími, neboť první z těchto pochybení správní orgán vyhodnotil jako naplňující skutkovou podstatu deliktu toliko dle zákona o ČOI, zatímco druhé z nich vyhodnotil rovněž jako naplňující skutkovou podstatu deliktu dle zákona o ochraně spotřebitele. Žalobou napadeným rozhodnutím, stejně jako prvostupňovým rozhodnutím jemu předcházejícím, je však žalobce trestán za spáchání jediného správního deliktu, naplnění jediné skutkové podstaty, zakotvené v § 9 odst. 1 písm. d) zákona o ČOI, jejíž znaky naplňují pochybení týkající se obou kategorií uzavíraných smluv. Nejedná se tedy o souběh více deliktů, při němž by mohla být uplatněna zásada absorpce, nýbrž o jediný skutek; na žalobcovo jednání dopadá jediná zákonná sazba a je na správním orgánu, aby odůvodnil výši uložené pokuty vzhledem ke všem pochybením žalobce naplňujícím skutkovou podstatu tohoto správního deliktu.

Žalobce dále namítá, že je odůvodnění výše sankce v napadeném rozhodnutí vnitřně rozporné, neboť za nejzávažnější žalobcovo porušení zákona je v prvostupňovém rozhodnutí označeno neuvedení výše smluvní odměny u smluv druhé kategorie, avšak za toto pochybení byla žalobci prvostupňovým rozhodnutím č. j. R 64 0036 2606 ze dne 24. 4. 2006 uložena pokuta toliko ve výši 300.000,- Kč. Na „zbývající“ pochybení, týkající se smluv první kategorie, pak připadá část pokuty ve výši 400.000,- Kč, avšak to je vyšší částka, než jaká byla uložena za údajně závažnější žalobcovo pochybení.

Soud k této námitce především konstatuje, že nyní posuzovaná věc není shodná s věcí posuzovanou Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 6 A 160/2002 - 62, jež se žalobce dovolává. Důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu v uvedené věci byla rozdílná výše pokuty ve dvou rozhodnutích o tomtéž skutku, jež byla vydána týž správním orgánem v rozporu s překážkou litispendence; v tomto neodůvodněném rozdílu ve výši pokuty Nejvyšší správní soud spatřoval nesprávné užití správního uvážení a nejednotnou rozhodovací

praxi. V řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí správní orgán sice rovněž vydal dvě rozhodnutí, avšak žalobce byl v každém z nich potrestán za správní delikt podle jiného zákona a především se tato rozhodnutí neshodovala v postihovaném rozsahu žalobcových jednání; už jen samou touto skutečností je odůvodněna rozdílná výše uložená pokuty, neboť prvostupňovým rozhodnutím č. j. R 64 0037 2606 byl žalobce potrestán za širší okruh jednání než prvostupňovým rozhodnutím č. j. R 64 0036 2606. Tím není řečeno, že je výše pokuty zákonná a řádně odůvodněná, nýbrž toliko že na věc nelze vztáhnout závěry citovaného rozsudku.

Soud přisvědčuje žalobci v tom, že při pohledu na obě prvoinstanční rozhodnutí skutečně lze shledat žalobcem namítaný nesoulad v odůvodněních výše sankce. Bylo tedy na žalované, aby v odvolacím řízení tento nedostatek odstranila a výši uložených pokut osvětlila, a to i s přihlédnutím k této žalobcově námitce. Názor, že správní orgán nemůže v odvolacím řízení odstraňovat žádné vady prvoinstančního rozhodnutí, nemá oporu v právních předpisech. Správní řízení není ovládáno kasační zásadou, jak se snad domnívá žalobce, když v řízení před soudem uvádí, že je takový postup v rozporu se zásadou dvojinstančnosti správního řízení. Správní orgán je však v odvolacím řízení v tomto směru omezen, a to např. právě zásadou zákazu *reformationis in peius*, dle níž může změnit odvoláním napadené rozhodnutí jen za zákonem stanovených podmínek. K jejímu porušení však, jak soud shora odůvodnil, v dané věci nedošlo.

Žalovaná se s touto námitkou v napadeném rozhodnutí vypořádala tak, že pokutu 300.000,- Kč za porušení ust. § 8 zákona o ochraně spotřebitele vyměřila v prvostupňovém řízení právě s vědomím toho, že v dalším, souběžně vedeném, řízení ukládá za porušení zákona o spotřebitelském úvěru další pokutu 700.000,- Kč, a že jde tedy pouze o postih dalšího deliktu nad rámec zjištěných rozporů se zákonem o spotřebitelském úvěru. Takové odůvodnění považuje soud za přesvědčivé a podotýká, že ze skutečnosti, že správní orgán vedl obě řízení souběžně – byla zahájena ve stejný den jedním oznámením a rozhodnutí byla rovněž vydána v tentýž den – a postihoval jimi zčásti totéž jednání žalobce, je pochopitelné, že bral při ukládání pokuty v potaz toto další vedené řízení a pomyslná část postihu za pochybení týkající se druhé kategorie smluv je tak obsažena v pokutě uložené rozhodnutím č. j. R 64 0037 2606, jímž byl žalobce za toto jednání taktéž potrestán. Tímto postupem žalované nedošlo ke změně výroku prvoinstančního rozhodnutí (ten byl změněn z jiných důvodů) ani k jakémukoli zhoršení postavení žalobce, jak soud již shora uvedl, takže na věc nemůže dopadat ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, dle něž nelze odvoláním napadené rozhodnutí změnit, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se, jehož se žalobce patrně dovolává s poukazem na to, že byl připraven o jednu instanci.

K argumentu, že by pro žalobce bylo bývalo vzhledem k uplatnění zásady absorpce výhodnější proti rozhodnutí č. j. R 64 0036 2606 ze dne 24. 4. 2006 se neodvolat, soud nemůže než odkázat na shora uvedenou argumentaci a dodat, že zásadu zákazu *reformationis in peius* dle ustáleného výkladu správních soudů i soudu ústavního (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 880/08 ze dne 28. 1. 2009) nelze pro oblast správního trestání dovodit ani z práva na spravedlivý proces, zakotveného v článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ani z článku 36 odst. 1 české Listiny základních práv a svobod, ani z článku 2 odst. 1 Dodatkového protokolu č. 7 k Úmluvě, nýbrž musí být zakotvena

v příslušném předpisu upravujícím správní trestání. Zákaz změny k horšímu se tedy uplatní v rozsahu zakotveném ustanovením § 90 odst. 3 správního řádu. Jak soud shora vyložil, postup správního orgánu v dané věci tomuto ustanovení neodporoval. Žalobní námitka tudíž není důvodná.

Obdobně soud neshledal důvodnou námitku, dle níž měla být při uložení sankce zohledněna dobrá víra, s níž žalobce uzavíral předmětné smlouvy. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná konstatovala, že s ohledem na dobu, která uplynula od nabytí účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, nelze dobrou víru žalobce zohlednit. Soud se s tímto hodnocením žalované ztotožňuje, neboť je toho názoru, že doba dvou až tří let, která uplynula od účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru (zákon nabyl účinnosti dne 1. 1. 2002) a v níž byly uzavřeny spotřebitelské smlouvy, byla dostatečně dlouhá na to, aby se žalobce s touto právní normou dostatečně seznámil a spotřebitelské smlouvy uzavíral se všemi zákonnými náležitostmi obsaženým v ustanovení § 4 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Tvzení žalobce, že ani správní orgány nevěděly, jak mají právní normu interpretovat, není podloženo žádným podkladem. Žalobce nepředložil žádné listiny, které by prokazovaly jeho jednání se správním orgánem o interpretaci právní normy. Od subjektu nabízejícího spotřebitelský úvěr lze navíc očekávat, že při této činnosti postupuje maximálně obezřetně, což například znamená, že má-li pochybnosti ohledně náležitostí smluv, bude disponovat stanoviskem (právním rozbořem) objasňujícím tuto problematiku. Žalobce tedy neprokázal, že by nedostatek náležitostí předmětných smluv byl způsoben tím, že jednal v dobré víře, že smlouvy nemusí obsahovat náležitosti uvedené v ustanovení § 4 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Za tohoto stavu je soud toho názoru, že odlišná interpretace právní normy žalobcem nemůže ovlivnit výši pokuty. Žalovaná proto oprávněně nepřihlédla k žalobcovu tvrzení o dobré víře jako k okolnosti, která by měla vliv na výši uložené sankce.

Dle § 12 odst. 1 zákona o ČOI při určení výše pokuty a pořádkové pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

Z citovaného ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ČOI je zřejmé, že při určení výše pokuty je třeba vždy přihlédnout ke všem čtyřem zde uvedeným zákonným hlediskům, tedy k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Správní orgán je tedy povinen se při svých úvahách o konkrétní výši ukládané pokuty těmito hledisky zabývat, přičemž řádné odůvodnění ukládané pokuty je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné.

Pokud jde o žalobní námitku, že pokuta ve výši 700.000 Kč je nepřiměřená, musel soud rovněž tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. V inkriminované věci je nesporné, že kontrola České obchodní inspekce zjistila u žalobce naplnění skutkové podstaty uvedené v § 9 odst. 1 písm. d) zákona o ČOI, kterého se žalobce dopustil tím, že porušil ostatní podmínky stanovené zvláštními právními předpisy, a to v § 4 odst. 2 písm. a), c) a d) zákona č. 321/2001 Sb., neboť ve shora vyjmenovaných smlouvách nebyla hodnota RPNS vypočtena způsobem stanoveným v příloze k citovanému zákonu, spotřebitel nebyl řádně seznámen s hodnotou RPNS, smlouvy neobsahovaly v den jejich uzavření přesné časové rozvržení

splátek a neobsahovaly stanovení platby smluvní odměny z hlediska její výše ode dne uzavření smlouvy do dne, kdy se nedílnou součástí smluv stalo tzv. oznámení věřitele.

Žalobce si musí uvědomit, a to je i smyslem jemu uložené sankce - že poskytování peněžních půjček je regulováno právními normami, které jsou závazné pro všechny, a že nedodržení povinností zakotvených v těchto právních normách je spojeno s citelnými sankcemi. Lze shrnout, že pokutu uloženou žalobci, považuje soud za *přiměřenou* a odpovídající kritériím stanoveným v § 12 odst. 1 zákona o ČOI, které žalovaný správní orgán v rozhodnutí o uložení pokuty náležitě zohlednil.

Z tohoto důvodu soud nevyhověl návrhu žalobce na moderaci uloženého trestu, neboť o upuštění od trestu nebo jeho snížení v mezích zákonem dovolených může soud v souladu s ust. § 78 odst. 2 soudního řádu správního rozhodnout pouze tehdy, byl-li trest uložen ve *zjevně nepřiměřené výši*, k čemuž v daném případě nedošlo. Soud se naopak ztotožňuje s odůvodněním výše pokuty ze strany správních orgánů, jež zohlednily četnost a různorodost pochybení žalobce, obzvláště závažný charakter některých z nich i systémovost a dobu trvání zjištěných nedostatků.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším soudem (§ 110 odst. 3 soudního řádu správního), a proto ve věci po doplnění dokazování postupoval tak, že podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního ji zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. července 2013

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková